

نقش محیط فیزیکی بر یادگیری و شادکامی

مؤلف:

ناهمیده ولی پور

سرشناسه: ولی پور، ناهیده، ۱۳۴۳ -

عنوان و نام پدیدآور: نقش محیط فیزیکی بر یادگیری و شادکامی / مولف ناهیده ولی پور.

مشخصات نشر: تهران: فروش، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۷۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۱۴-۰۸-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: شادی - ایران.

رده بندی ک: مره: ۱۳۹۸ و ۲ش/BF۵۷۵

رده بندی دیویی: ۱۵۳.۴۲۰۹۵۵

شماره کتابشناسی: ۴۷۱۰۷۱۰

نقش محیط فیزیکی بر یادگیری و شادکامی

ناهیده ولی پور

ناظر فنی: صدیقه طلایی

صفحه آرا: معین دلاوری

طراح جلد: علی عشقی

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۶۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است.

آدرس: تهران - میدان انقلاب اسلامی - خیابان کارگر شمالی بالاتر از نصرت - پلاک ۱۱۴۶

تلفن: ۶۶۵۶۹۸۹۱ و ۶۶۹۳۱۶۶۹ دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸

وب سایت: www.hamyari.in

فهرست مطالب

۶	پیشگفتار
۱۰	بخش اول: مقدمه‌ای بر کتاب
۱۶	بخش دوم: محیط فیزیکی
۱۷	آنچه در این بخش می‌خوانیم
۱۸	مفهوم محیط فیزیکی
۱۹	عناصر محیط فیزیکی
۲۴	اهمیت و ضرورت توجه به محیط فیزیکی
۲۶	بخش سوم: یادگیری
۲۷	آنچه در این بخش می‌خواند
۲۸	یادگیری
۲۹	اهمیت و ضرورت یادگیری
۳۲	بنیادهای فلسفی یادگیری
۳۴	عوامل مؤثر بر یادگیری
۳۶	تاریخچه نظریه‌های یادگیری
۳۸	نظریه‌های یادگیری
۴۵	بخش چهارم: شادکامی
۴۶	آنچه در این بخش می‌خوانیم
۴۷	اهمیت شادکامی
۴۸	ابعاد شادکامی
۵۱	عوامل مؤثر بر شادکامی
۵۶	نقش عوامل فیزیکی در شادابی و یادگیری دانشجویان
۵۸	نتیجه‌گیری
۶۱	منابع و مأخذ

پیشگفتار

بدون شک پدیده یادگیری مهمترین پدیده روانی در انسان و موجودات تکامل یافته می باشد به این دلیل که پایه و اساس بسیاری از مسائلی است که موجب می شود انسان از نظر روانی از سایر موجودات و دیگر همنوعان خود متمایز گردد، اگر به زندگی جانوران و آدمیان در گذشته های دور نگاهی زودگذر بیفکنیم، مشاهده می کنیم که جانوران هزاران سال پیش با عصر ما هیچ فرقی نکرده اند. شیوه زندگی آنان به همان وضعی است که ۵ یا ۱۰ هزار سال قبل بوده است. آدمیان که در دوره های پیش از تاریخ برای شکار و دفاع از خود از سنگ و چوب استفاده می کردند و همانند دیگر جانوران در بالای درختان یا درون غارها به سر می بردند به مرور و در دوام های مختلف تاریخی دگرگونی های فراوانی در همه جنبه های زندگی آنان پدید آمده است، حای که امروز به پیشرفتهای شگفت انگیزی نائل شده اند که در قرنهای گذشته به تصور کمر کسی خطور می کرد. انسان عصر حاضر نه تنها از دورترین دشوارترین نقطه های روی زمین آگاه است بلکه از ژرفای اقیانوسها از روی کره زمین و تا حدودی از عظمت و اوج کهکشانها نیز آگاهی یافته است. انسان قرن بیستم در مقایسه با قرنهای گذشته بیش از هر زمان حاکم بر مقدرات و محیط زندگی خویش است. همه این پیشرفتهای مدیون آموزش و یادگیری است.^۱

انسان در هر لحظه از زندگی نیاز به رفتار تازه ای دارد که با طریق یادگیری میسر می گردد. اهمیت و ارزش یادگیری در نزد انسان هنگامی نمایان می شود که ما را از تمام آنچه آموخته ایم محروم سازند. در این صورت با آنکه از نظر فیزیولوژیکی فرد بالغ و طبیعی خواهیم بود اما از نظر مسائل روانی به دوره های کودکی برگشت خواهیم کرد، در این حالت تمامی احتیاجات فیزیولوژیک ما مانند گرسنگی و تشنگی باقی خواهند ماند ولی طرق ارضای این نیازها را نخواهیم دانست و در واقع در زندگی عاجز خواهیم بود.^۲

از طرف دیگر می‌توان گفت که شادی یکی از هیجانات مثبت است که در مقابل هیجانات منفی مانند افسردگی و اضطراب و یأس قرار دارد. همان‌طور که افسردگی و یأس بر عملکرد افراد تأثیر منفی می‌گذارد، توجه به شادی و نشاط اجتماعی، بر عملکرد و بهره‌وری افراد تأثیر مثبت گذاشته و باعث افزایش آن در جامعه می‌شود و راه را برای توسعه و پیشرفت جامعه هموار می‌کند. نشاط اجتماعی، قبل از هر چیزی بر روابط اجتماعی افراد اثر مثبت می‌گذارد. نشاط اجتماعی بالا با اعتماد اجتماعی بسیار خوب همراه است که به تعاملات و مشارکت اجتماعی بیشتر منجر شده و زمینه را برای همبستگی و انسجام اجتماعی بهتر مهیا می‌کند.^۱ ونه‌وون^۲ مطرح می‌کند شادی فعالیت فرد را بر می‌انگیزد و روابط اجتماعی و سیاسی را تسهیل می‌کند. همچنین، باعث می‌شود نگرش افراد به محیط پیرامون مثبت‌تر شده و در تعارضات اجتماعی درگیرتر به توافق برسند.

شادکامی یکی از مفاهیم و متغیرهای اساسی زندگی افراد، به ویژه جوانان به شمار می‌رود و بسیاری از رشته‌ها، از جمله روان‌شناسی، سعی در فهم و تسهیل آن در زندگی افراد دارند. شادکامی اهمیت عمده‌ای در زندگی دارد و انگیزه اصلی افراد در همه زمان‌ها چگونگی دستیابی به آن و حفظ و ارتقا آن است. شادکامی حقیقی با ارضای امیال حاصل نمی‌شود، بلکه با انجام چیزی که از لحاظ اخلاقی ارزش انجام دادن را دارد؛ یعنی از تجلی فضیلت حاصل می‌شود. شادی می‌تواند بر سلامت اخلاقی ما تأثیر گذاشته و موجب افزایش طول عمر افراد شود. برخی روان‌شناسان معتقدند که شادکامی با شخصیت حقیقی آدمی و کمال واقعی شخصیت او ارتباط کامل دارد. شخص شادکام به حالت احساس رضایت خاطر عمیق و دائمی خود، همیشه آرامش خاطر دارد. شخص شادکام، آدمی است که هماهنگی مخصوصی برای تمامی غرایزش در زندگی دارد و آنها را درست اقماع می‌کند.^۳

۱ عباس زاده و همکاران، ۱۳۹۲، ص ۲۱۶

۲ ۱۹۹۳، به نقل از زارعی متین و همکاران، ۱۴۸۸، ص ۳۶

۳ احمدی و هراتیان، ۱۳۹۱، ص ۴۳

با توجه به مزایای یک زندگی شاد برای افراد جامعه، بویژه دانشجویان به عنوان نیروی جوان آینده ساز در جامعه، برخی روان شناسان و پژوهشگران، که راجع به شادی تحقیقاتی انجام داده اند، کوشیده‌اند روش‌هایی برای افزایش میزان شادی در بین دانشجویان ارائه دهند.^۱ روشن است برنامه ریزی های صحیح می‌تواند در افزایش امیدواری آنان و تقویت انگیزه آنان به کار و تلاش بیشتر نقش بسزایی داشته باشد. همچنین روان شناسان مشاهده نمودند که موفقیت های شغلی و تحصیلی دانشجویان همبستگی معنی داری با خوشحالی آنان داشته است. امید دادن به دانشجویان، که دانشگاه می‌تواند برای کسب موفقیت های شغلی در تمامی جنبه های زندگی یک فرصت تلقی شود، می‌تواند در خوشحالی آنان مؤثر واقع گردد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد دانشجویانی که در گروه های داوطلبانه مشارکت و فعالیت دارند، احساس خوشحالی بیشتری دارند. مشارکت دادن دانشجویان در سازندگی مملکت و باور آنان به عنوان نیروی راسخ و خلاق، می‌تواند فواید زیادی از جمله افزایش خوشحالی آنان را به همراه داشته باشد.^۲

امید می‌رود با روشن شدن رابطه بین محیط فیزیکی با میزان یادگیری و شادکامی دانشجویان به گسترش آگاهی و درک در این زمینه کمک شود. این مهم برای مسئولان دانشگاه مؤثر واقع خواهد شد. همچنین انجام این پژوهش به دست اندرکاران و ذی نفعان این حوزه کمک می‌کند که با مدنظر قرار دادن نوع محیط فیزیکی و کنترل مداوم شاخص های آن در دانشگاه بتوانند عوامل کلیدی و مؤثر در بهبود محیط فیزیکی را تشخیص داده و با استفاده از آن عوامل، موجبات بهبود میزان یادگیری و شادکامی دانشجویان را فراهم آورند چرا که یکی از مشکلاتی که دامنگیر دانشجویان است، نبود شادکامی^۳ است و این به نوبه خود بر میزان یادگیری دانشجویان تأثیر می‌گذارد. به همین منظور باید زمینه‌ها و شرایط لازم را برای بهبود میزان یادگیری و شادکامی دانشجویان فراهم نمود، یکی از این

۱ فضل الهی و همکاران، ۱۳۸۹

۲ ظهوری و فکور، ۱۳۸۶

۳ فضل الهی و همکاران، ۱۳۸۹

عوامل، توجه به نوع محیط فیزیکی در دانشگاه است که بر میزان یادگیری و شادکامی دانشجویان تأثیر می‌گذارد. لذا با توجه به اهمیت و ضرورت موضوع، کتاب حاضر به بررسی ارتباط بین محیط فیزیکی با میزان یادگیری و شادکامی دانشجویان می‌پردازد.

www.ketab.ir